ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _18_

«_08_» _մայիս_ 2024_ թ.

_ ՄՀ/բ-044 Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ_ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.03.6 ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ __մանկավարժության բակալավր____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ _մանկավարժություն և հոգեբանություն_
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ ___հեռակա______________________________
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ հեռակա ___3-րդ կուրս, 6-րդ կիսամյակ______

Դասախոս(ներ)՝ _ մ.գ.թ., դոցենտ_**Զ. Գրիգորյան** _____________
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ **_grigzara@yahoo.com**________________

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ……………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները …………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ………………………………… …
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ……………………………………………… …
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ……………………………………………… …
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ………………………………… …
8. Դասավանդման մեթոդներ…………………………………………………… …
9. Ուսումնառության մեթոդները ……………………………………………… …
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ……………………………………………………………………………
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………… …
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ …
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………… …
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………………………………………… …
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………… …
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… …
14. Գնահատում……………………………………………………………………… …
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում………………………………… …
    14.2. Հարցաշար…………………………………………………………………… …
    14.3. Գնահատման չափանիշներ……………………………………………… …
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ…………………………………………… …

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].**
   «Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ» դասընթացը կարևորվում է սոցիալական մանկավարժության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է <u>011301.03.6 ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ</u> կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր մասնագիտական» կրթամասում:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**
   2.1. Դասընթացի նպատակն է ձևավորել համապատասխան գիտելիքներ սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, այլ գիտությունների միջև գոյություն ունեցող կապի, սոցիալական աշխատանքի գործնական սկզբունքների և հիմնական ձևերի, ինչպես նաև հիմնական արժեքների վերաբերյալ:
   2.2. Դասընթացի խնդիրներն են
   - ✓ ծանոթացնել սոցիալական աշխատանքի ընդհանուր բնութագրին և հասկացական հիմքերին;
   - ✓ բացատրել սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, առաջացման և ձևավորման գործընթացի տրամաբանությունը;
   - ✓ ներկայացնել սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտը;
   - ✓ ծանոթացնել սոցիալական աշխատանքում ընդունված էթիկական նորմերին;
   - ✓ ներկայացնել դեպքի վարման գործընթացը:
3. **«Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ»** դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Սոցիալական քաղաքականություն», «Սոցիալական հոգեբանություն» դասընթացներից:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը.**

- դասընթացի տեսական հիմքերը;
- տարբեր սոցիալական խմբերի հետ տարվող սոցիալական աշխատանքի հիմնական մեթոդները;
- սոցիալական աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները;
- դասընթացի հիմնական հասկացությունները, դրանց պատմական զարգացման և ժամանակակից կիրառման տրամաբանությունը հետազոտական պրակտիկայում:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

-ընդհանրական գործիքային կոմպետենցիաների (այսուհետ ԳԿ) ձևավորմանը.

- վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
- հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
- մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
- մանկավարժական խնդիրների լուծում,
- որոշումների ընդունում:

-ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄՋԿ) ձևավորմանը.

- քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
- թիմային աշխատանք,
- միջանձնային ունակություններ,
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
- այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- բարոյական արժեքներ:

ընդհանրական համակարգային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՀԳԿ) ձևավորմանը:

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- սովորելու ունակություն,
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
- առաջնորդի հատկություններ,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
- նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
- նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
- որակի կարևորության գիտակցում,
- հաջողության ձգտում:

առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաների (այսուհետ ԱԿ) ձևավորմանը:

- դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
- ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
- դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
- քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,
- տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ունակ լինել ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլոտում գործունեություն ծավալելիս,
- տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը.

- հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ (Ու1),
- ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն (Ու2),
- առարկայական գիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (Ու4),
- ուսուցման բարենպաստ միջավայր ստեղծելու կարողություն (Ու5),
- ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն (Ու6),
- սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն (Ու7),
- մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության գիտակցում (Ու8):

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի

պահանջների[2].

«Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, տարբեր սոցիալական խմբերի հետ աշխատանքում և մանկավարժության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		5 կրեդիտ/150ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		8
Գործնական աշխատանք		12
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		74
Ընդամենը		150
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[3] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը

[2] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[3] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:
Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[4]՝
    - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր,

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ձեռնարկներ և այլն):

- <u>Գործարար խաղեր</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- <u>Էսսե</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- <u>Կլոր սեղան</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- <u>Նախագծերի մեթոդ</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- <u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- <u>Հարցազրույց</u> – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[5] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[6]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[5] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[7].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	**Սոցիալական աշխատանքի սահմանումը**: 1. Հասարակություն, սոցիալական խմբեր: 2. Հասարակության կառուցվածք: 3. Սոցիալական ինստիտուտ, տեսակները: 4. Անհատի կարիքները, Մասլոուի պահանջմունքների բուրգը: 5. Սոցիալական աշխատանքի տարրերը:	2		2		
2.	**Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտը:** Ժամանակակից կառուցվածքային մոտեցումը սոցիալական աշխատանքի մեջ: Ժամանակակից ախտորոշման և գործառնական մոտեցումները սոցիալական աշխտանքի մեջ: Բնակչության սոցիալական պաշտպանության համակարգում պետական և ոչ պետական կազմակերպություններ:			2		
3.	**Սոցիալական աշխատանի հիմնական հասկացություններ**: 1. Սոցիալական նորմեր: 2. Սոցիալական արժեքներ: 3. Սոցիալական վերահսկողություն: 4. Սանկցիաներ, դրանց դասակարգումը:	2		2		

[7] Նման է օրացուցային պլանին

4.	**Սոցիալական աշխատանքի որպես մասնագիտության առաջացման պատմությունը:** 1. Բժշկական սոցիալական աշխատանք: 2. Սոց. աշխատանք կրթական համակարգում: 3. Անհատական սոցիալական աշխատանք: 4. Խմբային սոցիալական աշխատանք: 5. Համայնքային սոցիալական աշխատանք:			2		
5.	**Սոցիալական աշխատանքը որպես սոցիալական ինստիտուտ:** 1. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի գործառույթները: 2. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի դերային համակարգը: 3. Առողջապահական հաստատություններում սոցիալական աշխատողի կողմից իրականացվող դերերը: 4. Սոցիալական աշխատողի դերը երեխաներին, երիտասարդներինն ընտանիքներին ուղղված ծառայություններում: Սոցիալական աշխատողի դերը արդարադատության համակարգում:	2		2		
6.	**Դեպքի հետ սոցիալական աշխատանքի բնութագիրը:** 1. Հիմնախնդրի ճանաչում և սահմանում: 2. Նպատակի սահմանում: 3. Նախնական պայմանագիր: 4.Գնահատում: 5.Գործողությունների փուլ: 6. Արդյունքների գնահատում:	2		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		**8**		**12**		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

1.	Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова.	М.: Академия, 2008. - 304 с.
2.	Майстер, Е.Е. Основы социальной работы Учеб.-метод. материалы / Е.Е. Майстер. -	М.: ПСТГУ, 2010. - 72 с.
3.	Павленок, П.Д. Основы социальной работы: Учебник / П.Д. Павленок. -	М.: Инфра-М, 2012. - 534 с.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Анбрехт, Т. А. Социальная защита отдельных категорий граждан: учеб. пособие для СПО / Т. А. Анбрехт.	Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 285 с.
2.	Кононова, Л. И. Технология социальной работы: учебник для бакалавров / Л. И. Кононова, Е. И. Холостова; отв. ред. Л. И. Кононова, Е. И. Холостова. —	Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 503 с.
3.	Приступа Е.Н. Технология социальной работы с семьей и детьми: учебник и практикум для СПО / Е. Н. Приступа [и др.]; под ред. Е. Н. Приступы.	Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 465 с.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[8]
1.	**Սոցիալական աշխատանքի սահմանումը**	1. Հասարակություն, սոցիալական խմբեր: 2. Հասարակության կառուցվածք: 3. Սոցիալական ինստիտուտ, տեսակները:	2	

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		4. Անհատի կարիքները, Մասլոուի պահանջմունքների բուրգը: 5. Սոցիալական աշխատանքի տարրերը:		
2.	**Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտը:**	1. Ժամանակակից կառուցվածքային մոտեցումը սոցիալական աշխատանքի մեջ: 2. Ժամանակակից ախտորոշման և գործառնական մոտեցումները սոցիալական աշխտանքի մեջ: 3. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության համակարգում պետական և ոչ պետական կազմակերպություններ:		
3.	**Սոցիալական աշխատանքի հիմնական հասկացություններ**:	1. Սոցիալական նորմեր: 2. Սոցիալական արժեքներ: 3. Սոցիալական վերահսկողություն: 4. Սանկցիաներ, դրանց դասակարգումը:	2	
4.	**Սոցիալական աշխատանքի որպես մասնագիտության առաջացման պատմությունը:**	1. Բժշկական սոցիալական աշխատանք: 2. Սոց. աշխատանք կրթական համակարգում: 3. Անհատական սոցիալական աշխատանք: 4. Խմբային սոցիալական աշխատանք: 5. Համայնքային սոցիալական աշխատանք:	2	

5.	**Սոցիալական աշխատանքը որպես սոցիալական ինստիտուտ:**	1. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի գործառույթները: 2. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի դերային համակարգը: 3. Առողջապահական հաստատություններում սոցիալական աշխատողի կողմից իրականացվող դերերը: 4. Սոցիալական աշխատողի դերը երեխաներին, երիտասարդներին և ընտանիքներին ուղղված ծառայություններում: 5. Սոցիալական աշխատողի դերը արդարադատության համակարգում:	2	
6.	**Դեպքի հետ սոցիալական աշխատանքի բնութագիրը:**	4. Հիմնախնդրի ճանաչում և սահմանում: 5. Նպատակի սահմանում: 6. Նախնական պայմանագիր: 7. Գնահատում: 8. Գործողությունների փուլ: 9. Արդյունքների գնահատում:	2	

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
1.	1. Առանձնացրեք սոցիալական աշխատանքի ձևավորման, զարգացման և տարածման հիմնական փուլերը:		2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с 3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с
2.	Փորձեք վերլուծել ՀՀ-ում սոցիալական աշխատանքի կայացման ներկայիս փուլի հիմնախնդիրները:		2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с 3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с
3.	Տարբերակեք այն մասնագիտական դերերը, որոնք կարող է կատարել		2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն	1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	սոցիալական աշխատողը:			ամբողջացնում է	учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с 3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с
4.	Փորձեք նկարագրել իրավիճակներ, որոնցում իրականացվում են սոցիալական աշխատողի դերերը:				1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с 3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с
5.	Ինչ էթիկական երկընտրանքների կարող է հանդիպել սոցիալական աշխատողը մասնագիտական գործունեության ընթացքում և ինչպես կարելի է վերլուծել դրանք:				1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с 3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с
6.	Փորձեք առանձնացնել մի սոցիալական դեպք և նկարագրեք այն				1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Academia, 2014. - 447 с

	խորհրդառուի հետ տարվող սոցիալական աշխատանքի գործընթացի փուլերին համապատասխան:				3. Коныгина, М.Н. Этические основы социальной работы: Учебное пособие / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Проспект, 2016. - 160 с 4. Коныгина, М.Н. Профессионально-этические основы социальной работы / М.Н. Коныгина, Е.Б. Горлова. - М.: Академический проект, 2011. - 187 с

12. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[10]:

12.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

12.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ավարտվում է քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

12.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Սոցիալական աշխատանքի առաջացումն ու զարգացումը:
2. Սոցիալական աշխատանքի հիմնական գաղափարները:

---

[10]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

3. Սոցիալական աշխատանքի առարկան ու խնդիրները և կապը այլ առարկաների հետ:

4. Սոցիալական աշխատողին ներկայացվող ժամանակակից պահանջներ:

5. Սոցիալական աշխատանքի էթիկական սկզբունքները և երկընտրանքները:

6. Սոցիալական աշխատանքը որպես սոցիալական ինստիտուտ

7. Սոցիալական աշխատանքիի ինստիտուտի գործառույթները

8. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտի դերային համակարգը

9. Առողջապահական հաստատություններում սոցիալական աշխատողների կողմից կատարվող դերերը

10. Սոցիալական աշխատողների դերը երեխաներին, երիտասարդությանը և ընտանիքներին սպասարկող ծառայություններում

11. Սոցիալական աշխատողի դերը արդարադատության համակարգում

12. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության հիմնական մոդելները

13. Բնակչության սոցիալական պաշտպանության համակարգում պետական և ոչ պետական կազմակերպություններ:

14. Բնակչության տարբեր խմբերի սոցիալական սպասարկումը:

15. Ծառայություններ՝ կապված երեխաների դաստիարակության և խնամքի հետ:

16. Սոցիալական աշխատանքի ինստիտուտը

17. Ժամանակակից կառուցվածքային մոտեցումը սոցիալական աշխատանքի մեջ

18. Ժամանակակից ախտորոշման և գործառնական մոտեցումները սոցիալական աշխտանքի մեջ

19. Սոցիալական աշխատանք երեխաների հետ:

20. Սոցիալական աշխատանք անբարենպաստ ընտանիքների հետ:

21. Սոցիալական աշխատանք կանանց հետ:

22. Սոցիալական աշխատանք տարեցների հետ:

a. Գնահատման չափանիշները[11]**.**

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

2. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 40միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝

[11] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն:

3. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,
  - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն,
  - Ինքնուրույն դատողություններ,
  - Առաջարկություններ:

5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ քննությունների գումարային արժեք)

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

- հարցաշարային ընթացիկ բանավոր քննություն:

- Գնահատման չափանիշները՝

- պատասխանել 4 հարցերին /յուրաքանչյուր հարցը 5 միավոր/, վաստակել 20 միավոր:

8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ,

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.03.6 ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ,

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ __մանկավարժության բակալավր____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ-044 Սոցիալական աշխատանքի հիմունքներ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">5 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">3-րդ կուրս, 6-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">20</td><td>Դասախոսություն</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>12</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">130</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">150</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Քննություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Ձևավորել գիտելիքներ սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, այլ գիտությունների միջև գոյություն ունեցող կապի, սոցիալական աշխատանքի գործնական սկզբունքների և հիմնական ձևերի վերաբերյալ:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
դասընթացի տեսական հիմքերը;
տարբեր սոցիալական խմբերի հետ տարվող սոցիալական աշխատանքի հիմնական մեթոդները;
սոցիալական աշխատանքի սոցիալ-մանկավարժական տեխնոլոգիաները;
դասընթացի հիմնական հասկացությունները, դրանց պատմական զարգացման և ժամանակակից կիրառման տրամաբանությունը հետազոտական պրակտիկայում:
Հմտություն
տարբեր սոցիալական խմբերի հետ աշխատանքում գործունեության մասնագիտական հմտություններին;
սոցիալական աշխատանքում ընդունված էթիկական</td></tr>
</table>

	նորմերին; *Կարողունակություն* • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում; • սոցիալական աշխատանքի հիմնական ուղղություններին, առաջնահերթ խնդիրներին, կանխարգելման համակարգի ինստիտուցիոնալացված համակարգին; • սոցիալական աշխատանքի՝ որպես մասնագիտական գործունեության, առաջացման և ձևավորման գործընթացի տրամաբանությանը:
Դասընթացի բովանդակությունը	1. **Սոցիալական աշխատանքի սահմանումը:** 2.**Սոցիալական աշխատանի հիմնական հասկացություններ**: 3. **Սոցիալական աշխատանքի որպես մասնագիտության առաջացման պատմությունը:** 4.**Սոցիալական աշխատանքը որպես սոցիալական ինստիտուտ:** 5.**Դեպքի հետ սոցիալական աշխատանքի բնութագիրը:**
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ 2. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 40միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում, - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում, - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում, - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն: 3. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն, - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն, - Ինքնուրույն դատողություններ, - Առաջարկություններ: 5. Քննություն (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ քննությունների գումարային արժեք) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ - հարցաշարային բանավոր քննություն:

	▪ Գնահատման չափանիշները՝ - պատասխանել 4 հարցերին, յուրաքանչյուր հարցը 5 միավոր և վաստակել 20 միավոր։ 8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական։
Գրականություն	**Պարտադիր՝** 1. Гуслова, М.Н. Теоретические основы социальной работы: Учебник / М.Н. Гуслова. - М.: Академия, 2008. - 304 с. 2. Майстер, Е.Е. Основы социальной работы Учеб.-метод. материалы / Е.Е. Майстер. - М.: ПСТГУ, 2010. - 72 с. 3. Павленок, П.Д. Основы социальной работы: Учебник / П.Д. Павленок. - М.: Инфра-М, 2012. - 534 с. **Լրացուցիչ-** 1. Анбрехт, Т. А. Социальная защита отдельных категорий граждан: учеб. пособие для СПО / Т. А. Анбрехт. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 285 с. 2. Кононова, Л. И. Технология социальной работы: учебник для бакалавров / Л. И. Кононова, Е. И. Холостова; отв. ред. Л. И. Кононова, Е. И. Холостова. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 503 с.